

UTBILDNING Vad kan en hästflock lära en bankdirektör, personalchef eller vd? Svar: massor. Ledarskap och tydlig kommunikation är välkända begrepp för hästmänniskor. Nu används hästar för att lära ut ett bättre och mer effektivt ledarskap.

Kerstin Weibull Lundbergs hästar lär chefer att bli bättre ledare.

Hästflock lär chefer ledarskap

EN SAK SOM MÄNNISKOR och hästar har gemensamt är att vi är flockdjur. Och i likhet med alla flockdjur rangordnar vi oss. Den sofistikerade primaten Homo Sapiens må ha idéer om demokrati och jämlikhet och att ingen får tränga sig före i kön, men samtidigt sitter det i våra gener att rangordna oss inom de flockar, större eller mindre, som vi ingår i.

Vår gruppdynamik är inte helt olik hästflockens. Vad händer när vi släpper in en ny häst i en etablerad flock? Ledaren känner sig kanske hotad och alla i tripp trapp trullordningen vill bibehålla sin position – utom den som står längst ner på stegen och vill upp. Det blir lite strider och oreda tills alla har funnit sin plats i den nya konstellationen.

Något liknande kan hända när ett sammansvetsat team på en arbetsplats plötsligt ska ta upp en ny medarbetare i gänget. Eller när någon ny inackordering kommer in i ett stall, för den delen.

DEN TIDIGARE managementkonsulten Kerstin Weibull Lundberg vet en hel del om ledarskap. Hon har över två decenniers erfarenhet av att vara chef, coach och managementkonsult både i Sverige och internationellt. Tillsammans med sina hästar har hon hållit ett hundratal workshop om bland annat ledarskap och tydlig kommunikation.

Hur går då detta till? Kommer det slips-gubbar ut till naturen i den uppländska skogen och klafsar ut i leran?

– Ja, det kommer slips-gubbar hit till stallet. Men de har fått veta innan de kommer ut att de bör välja lämpliga skor, säger Kerstin Weibull Lundberg.

En del i utbildningen är att från ridhusets läktare betrakta en hästflock som släpps in. Hästflocken betar sig som hästflockar gör. Det är ständigt något som händer och spelet mellan hästarna upphör aldrig.

FAKTA Hästen som lärare

Kerstin Weibull Lundberg driver Träfallets Häst & Ridcenter några mil norr om Arlanda flygplats. Hon har lång erfarenhet som chef och var tidigare managementkonsult. Hon är medlem i HorseDream

GmbH, en organisation som finns i 30 länder och som arbetar med hästen som lärare. Hon är också medlem i EAHA, European Association for Horse Assisted Education. Kurserna omfattar ledarskap,

team building, kommunikation, coaching med hästar och diplomering av handledare. I Sverige finns det tolv handledare i Horse Power and Natural Leadership.

Kerstin ber deltagarna att i lugn och ro och med närvaro betrakta hästflocken och interaktionen mellan hästarna. Var och en ombeds att välja ut en häst som de fastnar för.

– De flesta väljer en häst som liknar dem själva, berättar Kerstin.

En kvinna fastnade till exempel för den rangläga lilla vita ponnyen som ofta befinner sig för sig själv i flockens periferi. »Han är som mig«, menade kvinnan.

NÅGON ANNAN kanske fastnar för en häst som är social och lekfull och går runt bland alla andra och drar dem i grimmorna, inbjuder till lek och så vidare. Ytterligare någon känner för den kaxiga, nyfikna som snabbt är framme och undersöker nya saker, föser runt sina flockmedlemmar och betar sig självsäkert.

Efter betraktandet får deltagarna individuellt försöka rangordna hästarna. Många kursdeltagare uppfattar den sociala eller kaxiga som flockens ledare. Men som många hästmänniskor känner till är det ofta en av de mer stillsamma flockmedlemmarna som är den verkliga ledaren.

– Den som rör sig minst brukar vara ledaren, säger Kerstin.

Den lugnare hästen är ofta den som bibehåller en riktning. I motsats till den livlige hästen som är överallt i flocken hela tiden och styr.

När en chef själv upptäcker att han nog är ganska lik den där nyfikna hästen som stökar runt och inte ger de andra någon lugn och ro kan han eller hon få en stark aha-upplevelse – och en fingervisning om hur han kan förbättra sitt ledarskap.

Kerstins ledarskapskoncept grundar sig på respekt, förtroende, fokus och riktning. Det är den som bibehåller en riktning, speciellt i kritiska situationer, som känns trygg.

– En lugn person som inte har behov av att hävda sig och som inte gör så mycket väsen av sig är ofta den bästa ledaren.

Till sist får kursdeltagarna i uppgift att försöka leda flocken. En upplevelse som kan vara stor och omtumlande för en människa utan vana vid hästar, och svår även för en hästvan person.

Förloppet filmas, senare diskuteras hur det gick och varför, om det till exempel saknade energi och fokus.

En ledare utan fokus och energi får inte med sig sitt team.

Management
Ordet management kommer ursprungligen från latin och betyder ungefär »att handskas med hästar«. Jämför också med ordet »manege«, ridhus, ridbana.

– Hästarna ger en omedelbar och hundra procent ärlig feedback. De ser oss precis som vi är. Och det är lättare att ta feedback från en häst än från en annan person – hästarna dömer och värderar inte, säger Kerstin.

Att möta hästarna kan väcka rädslor. Farhågor före utbildningen kan vara att bli avslöjad eller blottad, för att det ska bli synligt att man styr lite för mycket, att man är trött eller att man inte har suttit på en häst.

Speciellt chefer kan vara rädda att blotta sig.

– En chef vill inte tappa ansiktet inför sina anställda. Denna farhåga besannas dock sällan, för övningarna har inget facit och det finns inget rätt eller fel, utom möjligen i chefens huvud.

NÄR ICKE HÄSTMÄNNISKOR kommer till Kerstins ridanläggning är de utanför sin komfortzon. Det är en ovan miljö där de inte känner sig helt trygga.

Man måste ut ur sin komfortzon ibland för att lära nytt, menar Kerstin.

– Om du ständigt befinner dig inom din komfortzon blir din värld mindre. De som kommer hit och är rädda är ofta de som lär sig mest.

Kerstin uppmanar sina kursdeltagare att vara närvarande och öppna, att lita på processen och att våga släppa kontrollen.

– Många chefer har svårt för att släppa kontrollen. Men när du inser att du inte har total kontroll, att du inte kan ha det, då har du kontroll.

Kontakten med hästarna väcker ofta starka känslor hos deltagarna.

I samvaron med hästar får man fatt i sig själv, man möter sig själv, på ett sätt många inte har gjort förut.

– Ingen workshop är lik en annan. Det handlar om mötet mellan människan och hästen, säger Kerstin.